

P L S K I
FADN

SYSTEM ZBIERANIA I WYKORZYSTYWANIA
DANYCH RACHUNKOWYCH Z GOSPODARSTW ROLNYCH

PROCEDURY KONTROLI JAKOŚCI DANYCH

**w systemie Polskiego FADN
2006 rok**

WARSZAWA 2007

Procedury kontroli jakości danych w systemie Polskiego FADN 2006 rok

dr inż. Małgorzata Suska
mgr inż. Katarzyna Bańkowska
mgr inż. Beata Malanowska

Warszawa 2007

Opracowanie komputerowe
Paweł Madej

Korekta
Joanna Gozdera
Krzyszyna Mirkowska

Redakcja techniczna
Leszek Ślipski

Projekt okładki
Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-89666-96-3

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
- Państwowy Instytut Badawczy
Zakład Rachunkowości Rolnej
00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984
Tel.: (0 22) 505 44 39
Tel./faks: (0 22) 826 93 22
E-mail: portal@fadn.pl
Internet: www.fadn.pl; www.polskifadn.eu

Spis treści

I. Procedury kontroli jakości danych na etapie ich zbierania w gospodarstwie rolnym (GR)...	5
II. Procedury kontroli jakości danych w bazie „Pracownik” aplikacji Polskiego FADN.....	6
III. Procedura testowania danych źródłowych programem komputerowym – kolejność uruchamiania testów.....	19
1. Uruchomienie testowania danych	19
2. Blok tematyczny I – testowanie danych źródłowych w obrębie SAIZ oraz SWAiZ	20
3. Blok tematyczny II – testowanie danych źródłowych w obrębie KOiZ	21
4. Blok tematyczny III – testowanie danych źródłowych w obrębie KWiW.....	23
5. Blok tematyczny IV – powiązania pomiędzy różnymi książkami rachunkowymi.....	24
6. Blok tematyczny V – analiza danych zawartych w tabelach wynikowych.....	26
IV. Podsumowanie	28

I. Procedury kontroli jakości danych na etapie ich zbierania w gospodarstwie rolnym (GR)

W ramach systemu Polski FADN bezpośredni kontakt z rolnikiem utrzymuje **doradca rolny** (specjalista) zatrudniony przez jedno z 16 Biur Rachunkowych ds. Polskiego FADN mieszczących się przy wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego. Odwiedza on gospodarstwo średnio 6 razy w roku.

W czasie pierwszej wizyty doradca przekazuje rolnikowi komplet książek i instrukcji (na dany rok badań), przypomina rolnikowi (bądź go uczy) podstawowych zasad rachunkowości rolnej, instruuje w sprawach wymogów systemu. Jeśli jest to gospodarstwo pierwszoroczne, doradca sporządza wraz z rolnikiem (w książce SAiZ) pierwszy spis aktywów i zobowiązań na dzień 1 stycznia (moment wejścia gospodarstwa do badań).

Gospodarstwa pierwszoroczne wymagają szczególnej uwagi. Jest to etap, na którym doradca swoim staraniem o jakość danych uczy rolnika należytego podejścia do systemu, od rzetelności sporządzenia spisu aktywów i zobowiązań począwszy, poprzez systematyczność zapisów zdarzeń w ciągu roku, jak i należyte zamknięcie roku.

Podczas kolejnych wizyt doradca sprawdza prawidłowość oraz kompletność prowadzonych przez rolnika zapisów. Szczególną uwagę zwraca na powiązania między zapisami dotyczącymi poszczególnych zaszczości gospodarczych.

Ostatnia wizyta doradcy ma na celu zamknięcie roku obrachunkowego. Polega ono na dokładnym przejrzeniu zapisów danych z całego roku we wszystkich książkach oraz uzupełnieniu brakujących danych. Doradca następnie sporządza wraz z rolnikiem spis wybranych aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia (w książce SWAiZ).

Po zakończeniu roku obrachunkowego dane źródłowe są wprowadzane do programu komputerowego. Uruchomione testy sprawdzają jakość danych wykazując komunikaty o trzech stopniach istotności (ostrzeżenia, błędy i zatrzymania). Poprawne dane stanowią dla doradcy bazę do sporządzenia „Raportu Indywidualnego dla rolnika”. Zawartość tego raportu zostaje omówiona z osobą zarządzającą gospodarstwem rolnym. Jeśli rolnik zgadza się z prezentowanymi w Raporcie wynikami, to doradca (po uzyskaniu wcześniejszego potwierdzenia otrzymania Raportu) eksportuje poprawne dane źródłowe do Biura Rachunkowego. Procedury związane z testowaniem danych źródłowych poprzez aplikację Polski FADN zostaną omówione w następnym rozdziale opracowania.

Poza doradcą rolnym, kontroli danych w terenie dokonują również inne osoby, do tego uprawnione:

- *koordynatorzy* ds. Polskiego FADN lub osoby przez nich wyznaczone – powołani w poszczególnych Biurach Rachunkowych;
- *audytorzy terenowi* – zatrudnieni przez IERiGŻ-PIB do kontroli i szkolenia pracowników zatrudnionych w Biurach Rachunkowych;
- *pracownicy* Pracowni Organizacji Zbierania Danych Rachunkowych IERiGŻ-PIB;
- *osoby* wyznaczone przez kierownika Zakładu Rachunkowości Rolnej IERiGŻ-PIB.

Koordynatorzy oraz audytorzy Polskiego FADN stanowią „drugie sito” w systemie kontroli jakości danych rachunkowych. Nadzorują oni pracę poszczególnych doradców. W tym celu prowadzą rzeczowe kontrole w gospodarstwach rolnych. W ich ramach kontrolowana jest przede wszystkim prawidłowość zapisów i ich kompletność w poszczególnych książkach rachunkowych.

Pomocą w kontroli procesu zbierania danych są kontrole prowadzone przez upoważnionych pracowników Zakładu Rachunkowości Rolnej IERiGŻ-PIB. Ich głównym zadaniem jest sprawdzenie stanu zbierania danych rachunkowych przez Biura Rachunkowe. Kontrola ta dotyczy zarówno prowadzonej przez nie dokumentacji, jak też kompletności i jakości danych zbieranych w terenie (pracownicy wizytują losowo wybranych rolników prowadzących zapisy dla Polskiego FADN w trakcie trwania roku obrachunkowego).

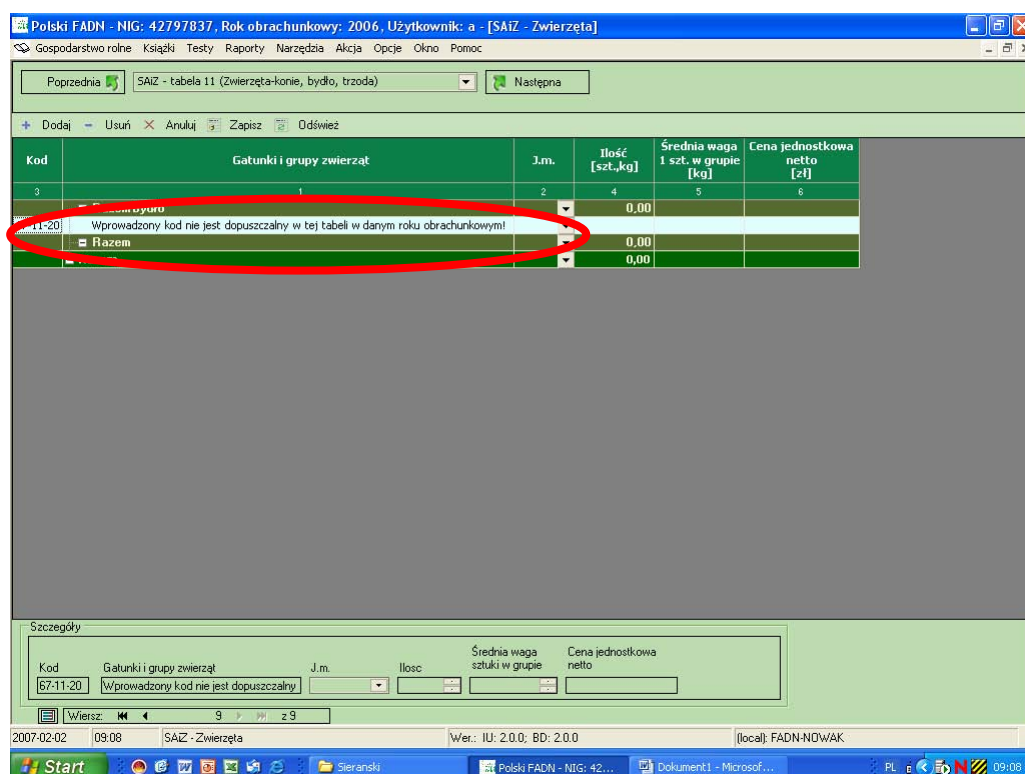
II. Procedury kontroli jakości danych w bazie „Pracownik” aplikacji Polskiego FADN

Wstępny system kontroli jakości danych z 2006 roku uruchamiany jest już na etapie wczytywania danych źródłowych. Sprawdza on, czy wpisywany w danej tabeli kod jest kodem dopuszczalnym. **Właściwy system kontroli jakości danych** uruchamiany jest po wczytaniu (do bazy „Pracownik”) wszystkich danych źródłowych dotyczących danego gospodarstwa z całego roku obrachunkowego trwającego od 1 stycznia do 31 grudnia. W gospodarstwach, które kontynuują badania w systemie, odbywa się to po wczytaniu książek: KWiW (Książka Wpływów i Wydatków), KOiZ (Książka Obrotów i Zaszłości) oraz SWAiZ (Spis Wybranych Aktywów i Zobowiązań), a w gospodarstwach nowych (pierwszorocznych) także książki SAiZ (Spis Aktywów i Zobowiązań).

W przypadku kontynuacji uczestnictwa w systemie, spis aktywów i zobowiązań na koniec roku poprzedniego stanowi jednocześnie spis na początek roku następnego. Po zamknięciu poprzedniego roku obrachunkowego, należy najpierw (z użyciem aplikacji) przenieść spis z końca zamykanego roku na początek następnego roku badań. Dopiero po wykonaniu tej czynności można wprowadzać do aplikacji dane źródłowe, zebrane w 3 pozostałych książkach rachunkowych (KWiW, KOiZ i SWAiZ).

Jak już wspomniano wyżej, nowością programu na 2006 rok jest fakt, iż już w momencie wczytywania wykluczane są w poszczególnych tabelach każdej z książek niedopuszczalne dla nich kody. Użytkownik programu po wpisaniu błędnego kodu dostaje komunikat: *„Wprowadzony kod nie jest dopuszczalny w tej tabeli w danym roku obrachunkowym”*.

Rys. 1. Komunikat testowania wstępnego

Po zgromadzeniu w bazie „Pracownik” kompletu informacji źródłowych o danym gospodarstwie za dany rok obrachunkowy, można przystąpić do właściwego testowania danych.

Procedura testowania danych źródłowych pozwala zarówno na testowanie pojedynczego gospodarstwa, jak i na jednoczesne testowanie kilku gospodarstw. Równoczesne uruchomienie testowania kilku gospodarstw jest procedurą szybszą z racji kilkakrotnego wykorzystania raz zbudowanej przez aplikację struktury algorytmów.

Aby uruchomić procedurę testowania należy przejść w aplikacji Polski FADN do menu „Testy” oraz polecenia „Testy/Uruchom”.

Program testujący dane podzielony jest na **pięć bloków tematycznych**:

Blok I – dotyczący wyłącznie danych źródłowych z książek SAiZ oraz SWAiZ;

Blok II – dotyczący wyłącznie danych źródłowych z książki KOiZ;

Blok III – dotyczący wyłącznie danych źródłowych z książki KWiW;

Blok IV – dotyczący powiązań pomiędzy danymi źródłowymi zawartymi w różnych książkach;

Blok V – sprawdzający jakość danych wynikowych (wytworzonych poprzez specjalne programy naliczające), który uruchamiany jest dopiero po naliczeniu wartości wszystkich zmiennych potrzebnych do Raportu Indywidualnego, Wyników Standartowych oraz innych rodzajów analiz.

W pierwszych trzech blokach testów uruchamiane są najpierw programy wstępnie testujące (oznaczone WTxxxxx) i wstępnie naliczające (WNxxxxx), a następnie podstawowe testy

indywidualne (oznaczone PTIxxxxx). W IV bloku testowania uruchamiane są wyłącznie testy typu PTI badające powiązania pomiędzy różnymi książkami (np. pomiędzy KWiW a SAiZ). Testy bloków I-IV działają na danych źródłowych. Blok V (podobnie jak blok IV) zawiera wyłącznie testy typu PTI, ale działają one na danych wynikowych.

Zadaniem algorytmów **wstępnie testujących (WT)** jest kontrola jakości danych zawartych w pojedynczej tabeli jednej z książek rachunkowych. Chodzi w nich przede wszystkim o wyeliminowanie:

- powtarzających się kodów – w tych tabelach, w których takie powtórzenia są niedopuszczalne;
- złych jednostek miary;
- błędnych stawek VAT;
- niekompletnych zapisów w wierszu tabeli itp.

Algorytmy **wstępnie naliczające (WN)**, podobnie jak algorytmy wstępnie testujące, działają zawsze tylko w obrębie pojedynczej tabeli. Przykładami takich naliczeń są:

- w *KWiW* – *naliczenia brakującej wartości netto lub brutto dotyczących sprzedaży lub zakupów;*
- w *SAiZ* oraz *SWAiZ* – *naliczenia wartości zwierząt na podstawie ceny jednostkowej netto oraz ilości zwierząt lub ilości i wagi zwierząt;*
- w *KOiZ* – *ustalenie sumarycznej liczby godzin pracy w roku dla poszczególnych członków rodziny oraz poszczególnych rodzajów najmu.*

Wykonane przy pomocy tych algorytmów naliczenia są niezbędne dla dalszych testów (typu PTI) oraz do tabel wynikowych, w których gromadzi się informacje do raportu indywidualnego dla rolnika, raportu dla UE oraz dla potrzeb innych badań.

Podstawowe testy indywidualne (PTI) uruchamiane są po testach wstępnych i po wykonaniu wstępnych naliczeń w obrębie poszczególnych tabel. Kolejność testowania przebiega etapowo. W pierwszej fazie sprawdzane są powiązania tabel w obrębie jednej książki (testy te umieszczone są na końcu bloków sprawdzających I, II i III), następnie kolejno pomiędzy dwoma, trzema i czterema książkami (testy te umieszczono w IV bloku sprawdzającym), a na końcu sprawdza się jakość danych w tabelach wynikowych (V blok sprawdzający).

Przy pierwszym testowaniu danych może wystąpić nagromadzenie błędów (w tym błędów wynikających ze złego wczytania lub opuszczenia niektórych zapisów). Dlatego też zaleca się, przed uruchomieniem testów, dokonanie porównania zgodności danych wprowadzonych do komputera z danymi zapisanymi w trakcie roku w poszczególnych książkach (w wersji papierowej).

Na ogół przy pierwszym sprawdzaniu danych procedurą testującą po pewnym czasie następuje jej zatrzymanie. **Przerwanie procedury testowania może być spowodowane wystąpieniem błędów krytycznych lub wystąpieniem nadmiernej liczby błędów.** Wyniki testowania umieszczane są w tabeli, którą należy obejrzeć i przeanalizować. Zaleca się też tabelę tę wydrukować – to znacząco ułatwia poprawianie danych.

Każdy wiersz tabeli prezentującej wyniki testów mówi tylko o jednym teście, którego wynik był negatywny. W tabeli z wynikami testów wiersz informujący o zatrzymaniu podświetlony jest kolorem ciemnoczerwonym, wiersz o błędzie kolorem pomarańczowym a wiersz ostrzeżenia kolorem białym lub seledynowym. Rozróżniamy trzy typy komunikatu:

Błąd krytyczny (Z) to taki błąd, który zatrzymuje proces sprawdzania aż do momentu poprawienia albo akceptacji pierwotnego zapisu lub innych wcześniejszych błędów. Sprawdzianów o tej randze jest 7.

Błąd (B) zawsze wymaga wyjaśnień lub/i poprawek. W większości przypadków powinien być on poprawiony. Mogą zdarzyć się sytuacje, gdy w danym gospodarstwie dane zjawisko nie jest błędem, a jedynie odstępstwem od reguły (wówczas w kolumnie „wyjaśnienie błędu” podajemy przyczynę tego odstępstwa). Po akceptacji wyjaśnienia błędu podświetlenie wiersza zmienia kolor na jasnoseledynowy lub biały (taki sam jaki mają ostrzeżenia).

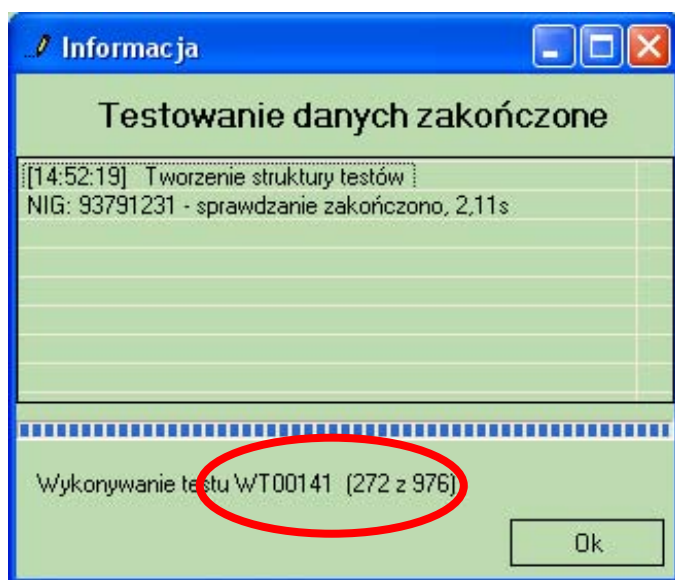
Ostrzeżenie (O) jest podejrzeniem o błąd mogącym wynikać między innymi z przekroczenia zakresów słownikowych. Należy jednak traktować je z należytą powagą. Skutki anomalii wyświetlonej jako ostrzeżenie mogą pojawić się jako rażąca nieprawidłowość dopiero w Raporcie Indywidualnym dla rolnika. Powszechną praktyką powinno być pisanie krótkich wyjaśnień dla każdego ostrzeżenia.

Opis testów o randze zatrzymania:

- WT00141

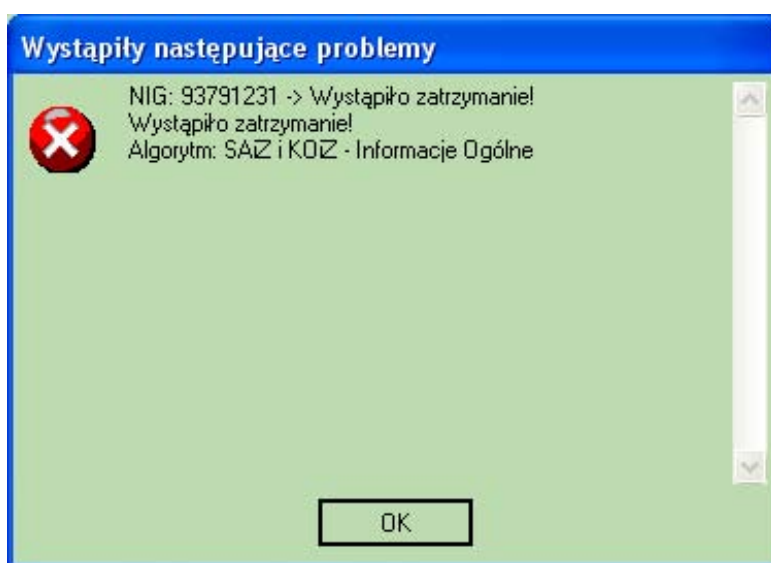
Brak kompletności zapisów w tabeli „Informacje Ogólne” książki SAiZ i KOiZ – w tych dwóch tabelach w żadnej pozycji nie może wystąpić brak informacji.

Rys. 2. Okno 1 – test WT00141

Po uruchomieniu procedury testowania i wystąpieniu błędu krytycznego WT00141, pojawia się pierwsze okno z informacją, że testowanie danych zostało zakończone, a na dole okna pokazany jest nr testu, w trakcie którego nastąpiło zatrzymanie.

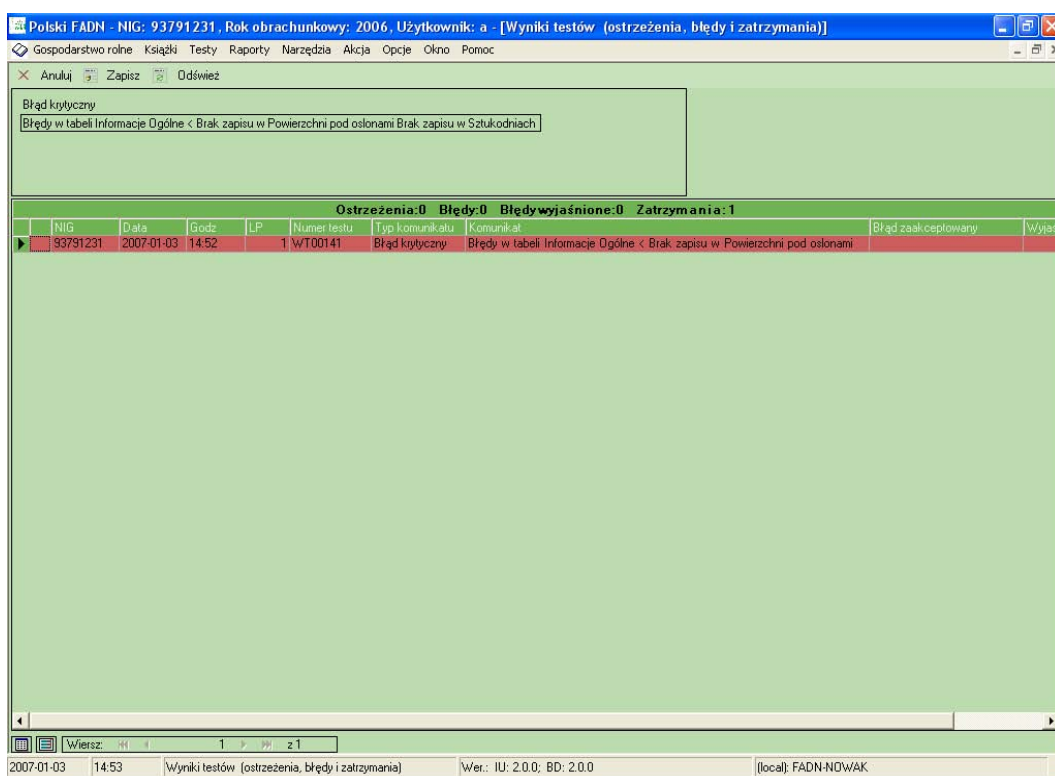
Rys. 3. Okno 2 – test WT00141

Po naciśnięciu przycisku OK pojawia się drugie okno wyjaśniające powód zatrzymania procedury testowania, czyli gdzie zlokalizowany jest błąd krytyczny.

W wyniku naciśnięcia w drugim oknie przycisku OK pojawia się trzecie, ostatnie okno z tabelą prezentującą wynik testów, czyli istotę nieprawidłowości.

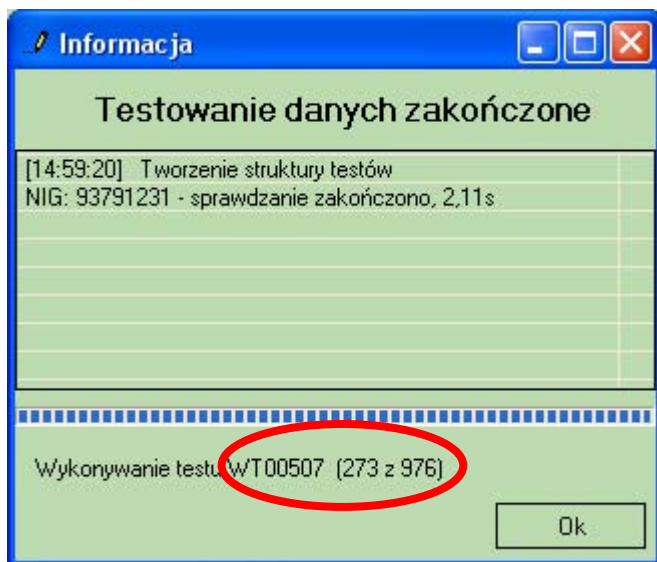
Rys. 4. Okno 3 – test WT00141

- **WT00507**

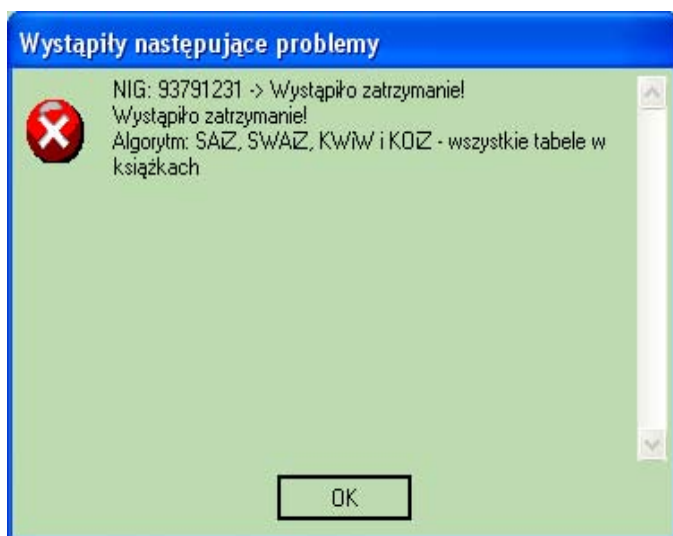
Brak zapisów w książkach SAiZ, SWAiZ, KWiW i KOiZ – który oznacza, że któreś książki nie wczytano.

Rys. 5. *Okno 1 – test WT00507*

W przypadku braku wczytania nawet jednej książki następuje zatrzymanie dalszego testowania. Obok przedstawiono pierwsze okno, jakie prezentowane jest w programie po zatrzymaniu testowania. Zawiera ono numer zatrzymującego testu.

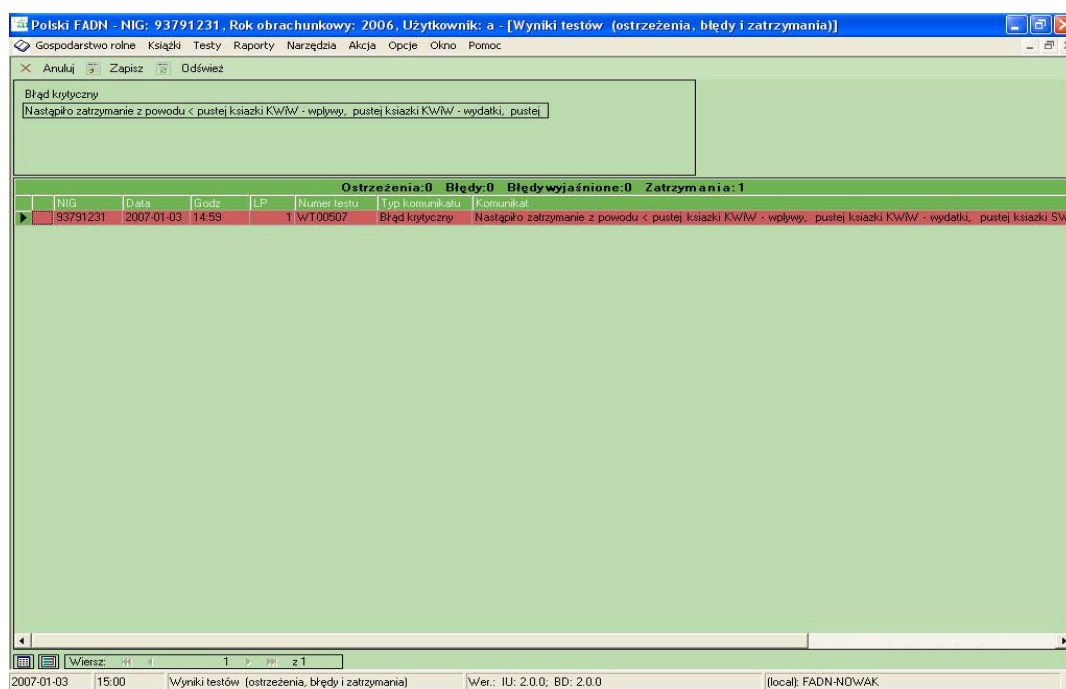
Rys. 6. *Okno 2 – test WT00507*

Po zamknięciu pierwszego okna, prezentowane jest drugie okno, wyjaśniające rodzaj powstałych problemów.

Poniżej pokazane jest trzecie okno, które pojawia się podczas zatrzymania przez test WT00507. Okno to informuje o tym, że wystąpiło zatrzymanie z powodu braku zapisów w jednej z trzech książek: KWiW, KOiZ lub SWAiZ.

Rys. 7. Okno 3 – test WT00507

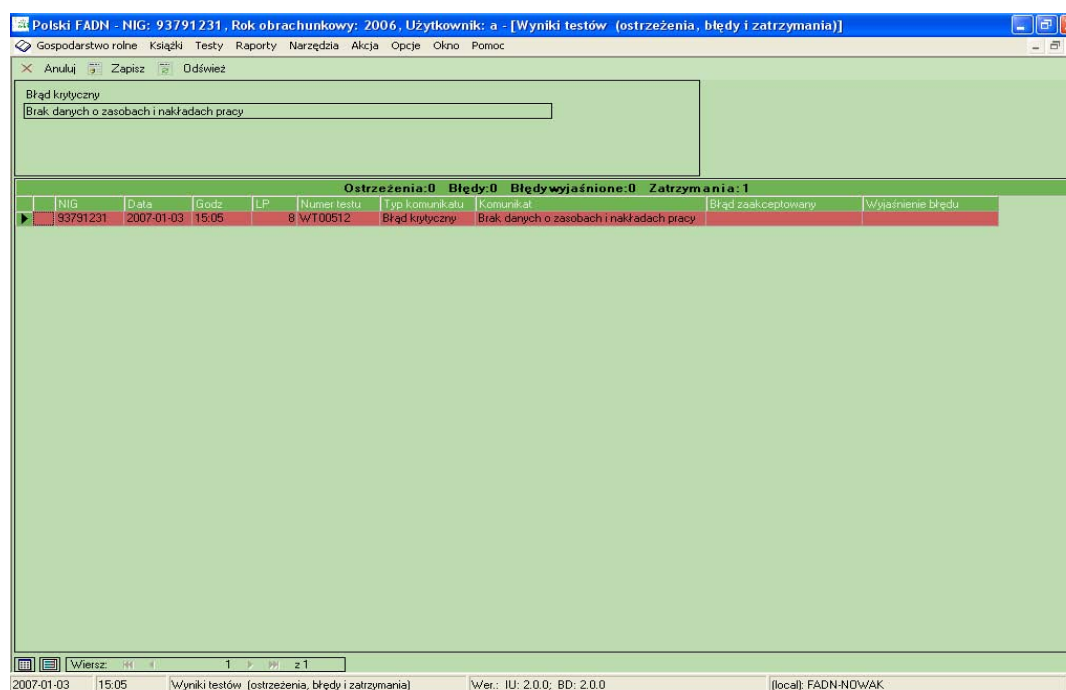

Kolejność okien wyświetlanych przez program w następnych testach zatrzymujących jest analogiczna do wyżej opisanych.

- **WT00512**

Brak zapisów w tabeli „Zasoby i nakłady pracy” KOiZ – oznacza, że tab. 1 KOiZ jest pusta. W przypadku wystąpienia tego błędu krytycznego, trzecie okno aplikacji wygląda jak poniżej:

Rys. 8. Okno 3 – test WT00512

- **WT00515**

Błędy logiczne w tabeli „Zasoby i nakłady pracy” – np.: brak jest godzin pracy przy wskazaniu, że dana osoba pracuje (kategoria pracy 1, 2 lub 3), wskazano więcej niż dwóch zarządców lub zarządcą ma mniej niż 16 lat.

Poniżej prezentowany jest powód zatrzymania testowania w konkretnym gospodarstwie. W tym przypadku zatrzymanie nastąpiło z powodu nieokreślonych nakładów pracy.

Rys. 9. Okno 3 – test WT00515

PolSKI FADN - NIG: 93791231, Rok obrachunkowy: 2006, Użytkownik: a - [Wyniki testów (ostrzeżenia, błędy i zatrzymania)]

Gospodarstwo rolne Książki Testy Raporty Narzędzia Akcja Opcje Okno Pomoc

Anuluj Zapisz Odśwież

Ostrzeżenie
W SAIZ powierzchnia objęta drenażem większa o <0.9799906539917> ha od powierzchni użytków rolnych

Wyjaśnienie ostrzeżenia

Ostrzeżenia:2 Błędy:2 Błędy wyjaśnione:0 Zatrzymania:1

NIG	Data	Godz	LP	Numer testu	Typ komunikatu	Komunikat
93791231	2007-01-03	15:06	1	PTI00003	Ostrzeżenie	W SAIZ powierzchnia objęta drenażem większa o <0.9799906539917> ha od powierzchni użytków rolnych własnych
93791231	2007-01-03	15:06	2	PTI00004	Ostrzeżenie	W SAIZ wykazano budynki lub/i budowle własne - a nie ma ziemi własnej pod nimi.
93791231	2007-01-03	15:06	3	WT00513	Błąd	<Nakłady pracy (0) dla osoby ur. 1956 o kategorii pracy (1) poza zakresem >0.>
93791231	2007-01-03	15:06	4	WT00513	Błąd	<Nakłady pracy (0) dla osoby ur. 1956 o kategorii pracy (1) poza zakresem >= 1800.>
93791231	2007-01-03	15:06	5	WT00515	Błąd krytyczny	< Nie określono nakładów pracy.>

Wiersz: 1 z 5

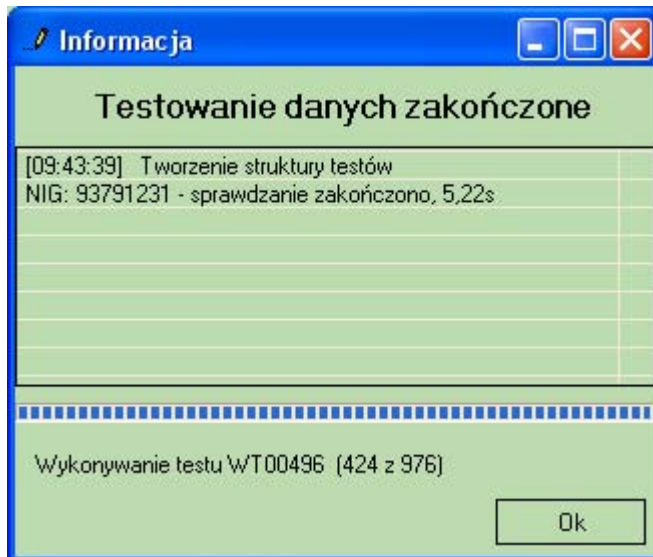
2007-01-03 15:07 Wyniki testów (ostrzeżenia, błędy i zatrzymania) Wers.: IU: 2.0.0; BD: 2.0.0 (local): FADN-NOWAK

- **WT00496**

Zatrzymanie z powodu dużej liczby błędów następuje, gdy w gospodarstwie wystąpi więcej niż 50 różnego rodzaju błędów.

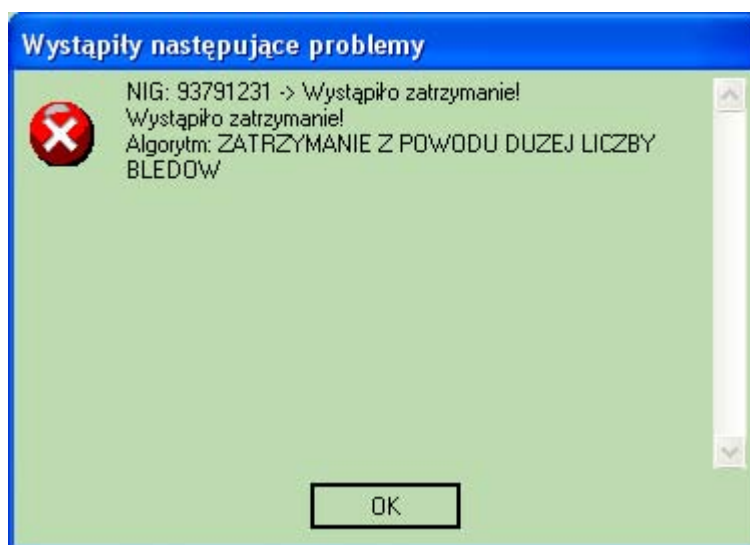
Zatrzymanie to występuje wtedy, kiedy w wyniku testowania książek testami typu WT oraz typu PTI pojawi się ponad 50 komunikatów o statusie B.

Rys. 10. *Okno 1 – test WT00496*

Pojawia się okno identyczne jak przy poprzednich testach informujące o zatrzymaniu testowania.

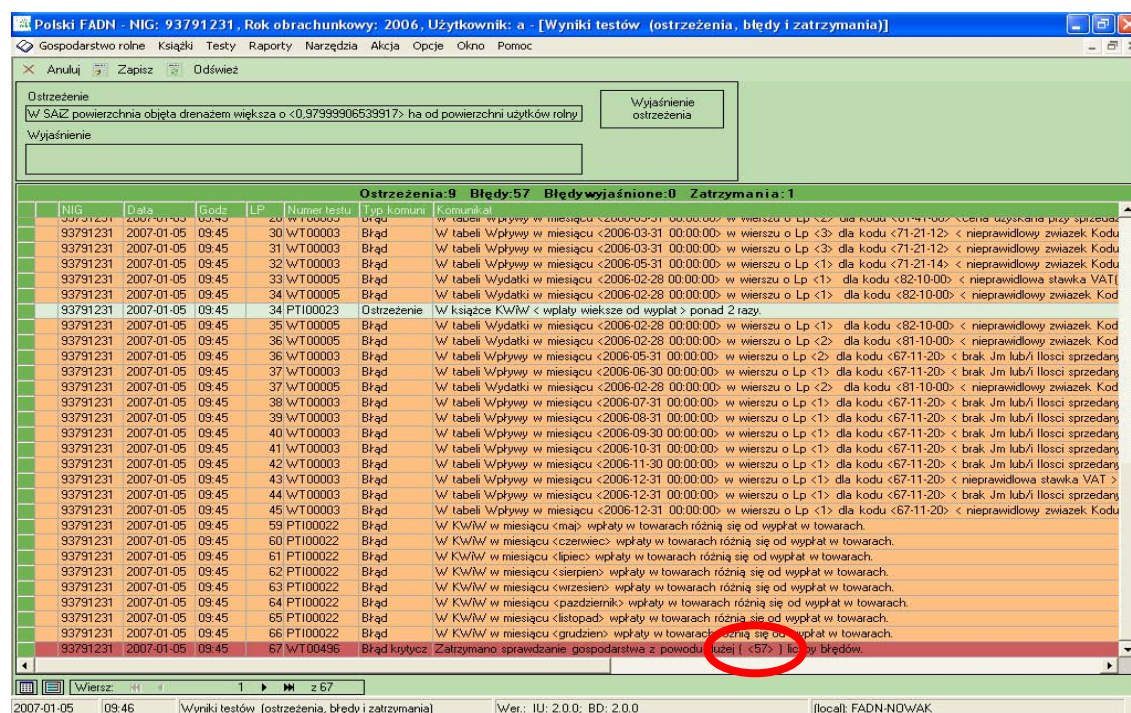
Rys. 11. Okno 2 – test WT00496

Po zapoznaniu się z informacją, że testowanie zostało zatrzymane, w dalszej kolejności podana jest informacja o wystąpieniu dużej liczby błędów.

Po naciśnięciu przycisku OK, w trzecim oknie prezentowany jest wynik testów. W oddzielnych wierszach tabeli wyszczególnione są poszczególne błędy i ostrzeżenia, które wystąpiły w danych źródłowych gospodarstwa. Duża liczba negatywnych wyników testów powoduje zatrzymanie dalszego testowania, dając możliwość odniesienia się wczytującego do wygenerowanych przez program komunikatów. W 2006 roku nowością jest podanie w trzecim oknie po teście WT00496 ogólnej liczby niewyjaśnionych błędów.

Rys. 12. Okno 3 – test WT00496

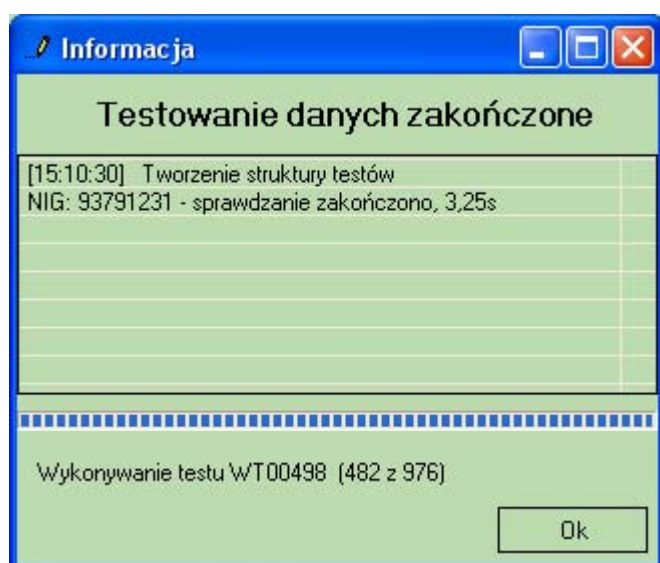
W wykazie zamieszczonym w tym oknie zawarte są informacje o:

- NIG-u gospodarstwa, którego dotyczą błędy (gdyby testowano jednocześnie kilka gospodarstw to NIG-ów na jednym wydruku będzie kilka, a błędy dotyczące każdego gospodarstwa będą posegregowane jeden za drugim),
- dacie przeprowadzenia testu,
- godzinie przeprowadzenia testu,
- liczbie porządkowej (LP) – zmienna pomocnicza dla aplikacji,
- numerze testu oraz jego typie (WT czy PTI) – np. WT00498,
- typie komunikatu: „Ostrzeżenie” – (**O**), „Błąd” (zwykły) – (**B**) i „Błąd krytyczny” – zatrzymujący proces testowania (**Z**),
- komunikacie – czyli krótkim wyjaśnieniu, dlaczego gospodarstwo nie przeszło danego testu,
- akceptacji błędów – jest to miejsce wypełnione początkowo słowem „NIE”, które po poprawieniu błędu automatycznie zamienia się na słowo „TAK”,
- wyjaśnieniu błędu – miejsce to wypełnia osoba nanosząca poprawki, o ile dane zjawisko w badanym gospodarstwie nie jest błędem. W kolumnie tej trzeba podać przyczynę braku zmiany danych np. *niska cena ponieważ...*

- **WT00498**

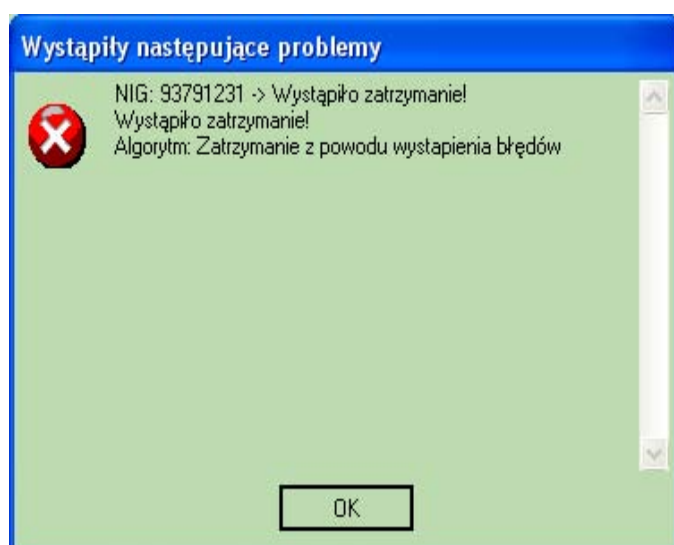
Zatrzymanie z powodu wystąpienia błędów – pojawia się, jeśli w gospodarstwie jest jeszcze choć jeden błąd wymagający wyjaśnienia lub poprawienia. Zatrzymanie nie następuje, gdy wcześniej poprawiono lub wyjaśniono (czyli zaakceptowano) wszystkie błędy.

Rys. 13. Okno 1 – test WT00498

Pierwsze okno pokazuje test, który spowodował zatrzymanie procedury (jego rodzaj, numer oraz kolejność wykonywania).

Rys. 14. *Okno 2 – test WT00498*

Drugie okno informuje, iż chodzi o algorytm zatrzymujący proces testowania z powodu wystąpienia błędów wymagających wyjaśnienia.

W oknie trzecim pokazany jest cały zestaw błędów oraz ostrzeżeń wraz z dokładnymi wyjaśnieniami (co jest błędem lub co jest podejrzeniem o błąd).

Podobnie jak przy teście WT00496, także w treści komunikatu WT00498 pokazywana jest liczba błędów wymagających poprawek lub wyjaśnień.

Rys. 15. *Okno 3 – test WT00498*

Polski FADN - NIG: 93791231, Rok obrachunkowy: 2006, Użytkownik: [Wyniki testów (ostrzeżenia, błędy i zatrzymania)]

Gospodarstwo rolne Książki Testy Raporty Narzędzia Akcja Opcje Okno Pomoc

Anuluj Zapisz Odwołanie

Ostrzeżenia

W SAIZ powierzchnia objęta drenażem większa od <0,97939930539917> ha od powierzchni użytków rolny

Wyjaśnienie

Ostrzeżenia:22 Błędy:15 Błędy wyjaśnione:0 Zatrzymania:1

NIG	Data	Godz	LP	Numer test	Typ komunikatu	Komunikat
93791231	2007-01-03	15:10	10	17 P100010	Ostrzeżenie	W tab. Wpływy dla kwartału 2: brak wpł(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	11	PT100016	Ostrzeżenie	W tab. Wpływy dla kwartału 3: brak wpł(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	12	PT100016	Ostrzeżenie	W tab. Wpływy dla kwartału 4: brak wpł(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	13	PT100017	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 2: brak wydatk(zakupów)
93791231	2007-01-03	15:10	14	PT100017	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 3: brak wydatk(zakupów)
93791231	2007-01-03	15:10	15	PT100017	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 4: brak wydatk(zakupów)
93791231	2007-01-03	15:10	16	PT100018	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 2: brak wydat(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	17	PT100018	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 3: brak wydat(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	18	PT100018	Ostrzeżenie	W tab. Wydatki dla kwartału 4: brak wydat(gotówka+na konto+ towary)
93791231	2007-01-03	15:10	19	PT100021	Błąd	<W tab. Wydatki brak zakupu środków produkcji (materiałów i zwierząt) w trakcie drugiego półrocza >
93791231	2007-01-03	15:10	20	PT100019	Ostrzeżenie	<W tabeli Wydatki w skali roku brak wydatków o kodach 81-10-00, 83-10-00, 83-21-00, 83-23-00, 95-11-00 >
93791231	2007-01-03	15:10	21	PT100019	Ostrzeżenie	<W tabeli Wydatki w skali roku brak wydatków o kodach 82-10-00, 53-11-00, 53-12-00, 53-13-00, 53-14-10, 53-14-20, 53-15-00, 5 >
93791231	2007-01-03	15:10	22	PT100061	Ostrzeżenie	W SAIZ są budynki i/lub budowle, a w tab. Wydatki nie ma ich ubezpieczenia lub odnotwie.
93791231	2007-01-03	15:10	23	PT100065	Ostrzeżenie	W gospodarstwie są pojazdy, a nie ma Wydatków na ich ubezpieczenie lub odnotwie.
93791231	2007-01-03	15:10	24	PT100181	Błąd	< Dla kodu 67-11-20 brak bilansu: Wpływ.WartoscBrutto=150,0000 Wpływ.Gotówka+Konto+Towar=152,0000 Zalicz.NaProdukty(0 >
93791231	2007-01-03	15:10	25	PT100181	Błąd	< Dla kodu 61-31-00 brak bilansu: Wpływ.WartoscBrutto=0 Wpływ.Gotówka+Konto+Towar=0 Zalicz.NaProdukty(otrzymane)SP=0 >
93791231	2007-01-03	15:10	26	PT100215	Błąd	<W tabeli 2 KOZ nie wykazano ziemi własnej, a na SP wykazano ziemię >
93791231	2007-01-03	15:10	27	PT100217	Błąd	<We wpływach pojawił się zapis ze stawka Vat = 3%, a w gospodarstwie nie odnotowano rozliczenia podatku Vat z Urz. Skarb. (81- >
93791231	2007-01-03	15:10	28	PT100059	Ostrzeżenie	<W SAIZ w tab. las lub tab. Inw. wyk. wykazano pow. pod lasem, a w KOZ w tab. Użytkowanie ziemi nie wykazano pow. użytk. gr. les >
93791231	2007-01-03	15:10	29	PT100105	Ostrzeżenie	<Cykl kr. na SP <-> uprawy w KOZ: Wykazano koszty razen nasion w cyklu kr. na SP, a brak powierzchni upraw ozimych >
93791231	2007-01-03	15:10	30	PT100179	Błąd	Dla kodu <05-20-02: < inwestycji własnej z SP, brak inwestycji o tym kodzie w główce w tabeli inwestycyjnej budowlanej w KOIZ >
93791231	2007-01-03	15:10	31	PT100058	Ostrzeżenie	W KOZ w tab. Uż. ziemi wykazano własną własną (użytk., leśn.) lub przekazaną w użytk. za udział w zbiorach), a w tab. Wyd. >
93791231	2007-01-03	15:10	32	PT100172	Błąd	Dla kodu dotacji <21-10-02: nie ma bilansu (NależnościSP - Zobowiązania)DPS - Zobowiązania)SP + Wpływy - Wpłaty - Wydatki >
93791231	2007-01-03	15:10	33	PT100056	Błąd	Dla kodu dotacji <21-29-02: nie ma bilansu (NależnościSP - Zobowiązania)DPS - Zobowiązania)SP + Wpływy - Wpłaty - Wydatki >
93791231	2007-01-03	15:10	35	PT100143	Błąd	Ilość ziemi własnej (w SWAZ) na SK różni się od tego, co wynika z obrotu ziemią własną - różnica wynosi : <24,44000082839556 >
93791231	2007-01-03	15:10	36	PT100151	Błąd	W GR są krowy mleczne, a brak produkcji mleka lub jest produkcja niskiej jakości >
93791231	2007-01-03	15:10	37	PT100070	Błąd	Dla trozdy chlewnej <20> nie zgadza się obrót ilościowy zwierząt (Różnica= <20> Różnica= <0>) [powinno być: SP+Urodz+Zak >
93791231	2007-01-03	15:10	38	WT00498	Błąd krytyczny	<Z obrotu paszami wynika, że powinno być pokazane w KOZ rozporowienie pasz >

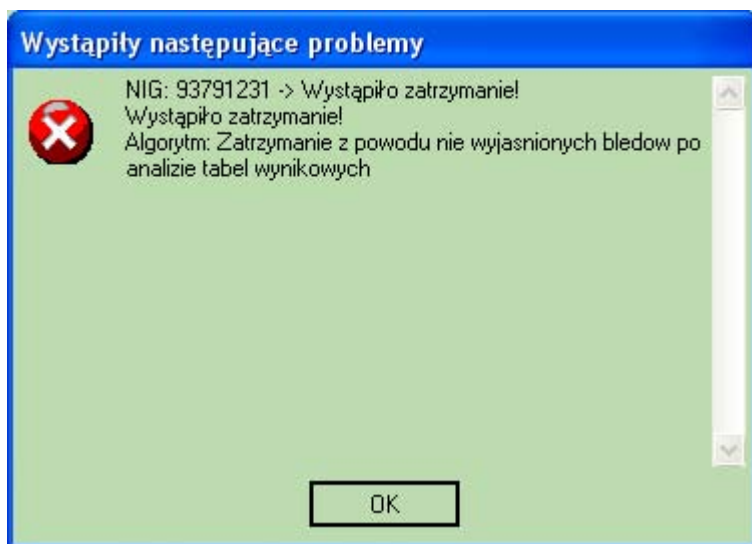
Wiersz: 1 z 38

Wyniki testów (ostrzeżenia, błędy i zatrzymania) Wer.: IU: 2.0.0; BD: 2.0.0 (local): FADN-NOWAK

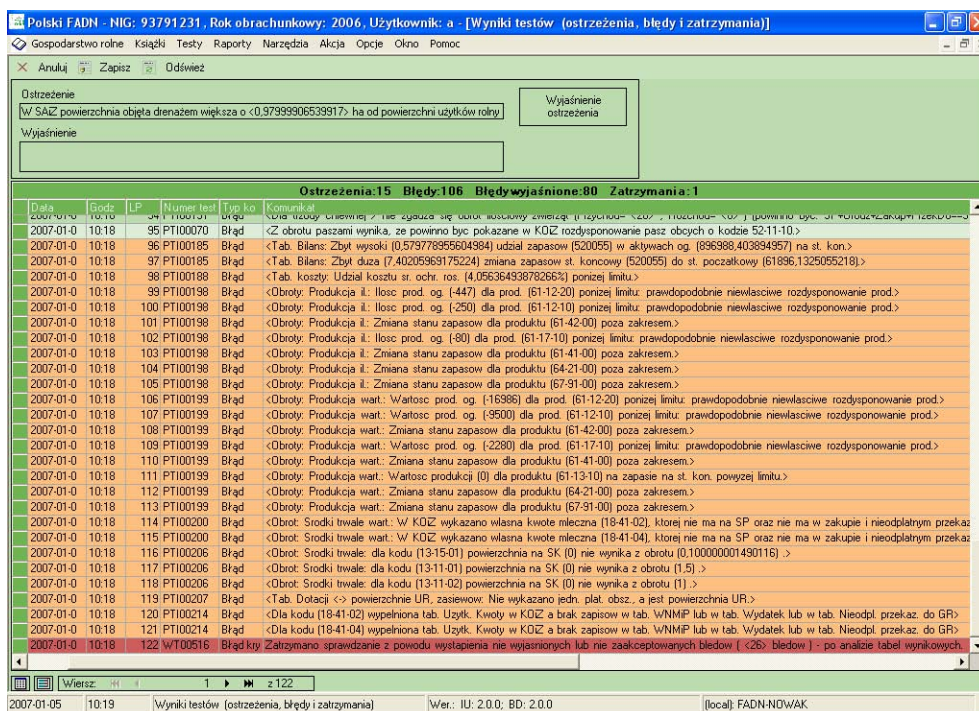
- **WT00516**

Zatrzymanie z powodu błędów po analizie tabel wynikowych – pojawia się zwykle w końcowej fazie testowania, gdy występują błędy, które wykrył program przy testowaniu danych na tabelach wynikowych.

Rys. 16. Okno 2 – test WT00516

Rys. 17. Okno 3 – test WT00516

Jeśli testy typu PTI na tabelach wynikowych wykazują błędy i wątpliwości, to test WT00516 zatrzymuje procedurę do momentu ich usunięcia lub wyjaśnienia. W oknie „Komunikat” pojawiają się opisy precyzujące przyczyny zatrzymania. Wynikać one mogą zarówno z braku korekty wcześniejszych błędów i ostrzeżeń wygenerowanych poprzez testowanie

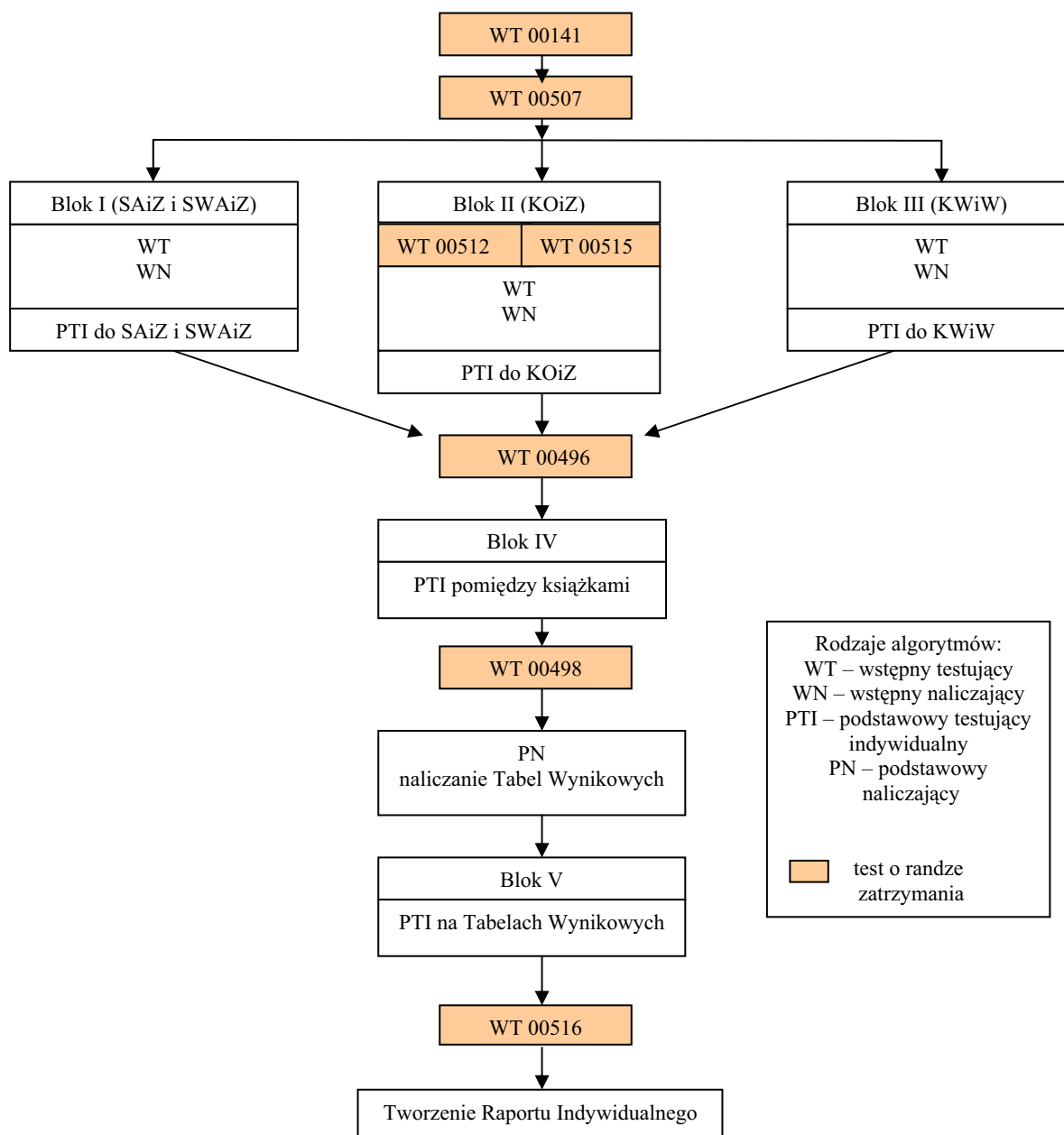
danych źródłowych (w blokach testowych I-IV), jak i z wyliczonych na ich podstawie kategorii i parametrów, które program umieścił w tabelach wynikowych.

III. Procedura testowania danych źródłowych programem komputerowym – kolejność uruchamiania testów

1. Uruchomienie testowania danych

Przed uruchomieniem właściwych bloków tematycznych testów (I-V) uruchamiane są 2 testy badające kompletność zapisów (wymaganą dla wszystkich gospodarstw). Są to testy WT00141 i WT00507 – oba o statusie zatrzymania.

Rys. 18. Schemat kolejności uruchamiania testów i naliczeń

Jako pierwszy uruchamiany jest test o symbolu **WT00141** sprawdzający kompletność zapisów w tabelach dotyczących Informacji Ogólnych w książkach SAiZ oraz KOiZ. Jakiegolwiek braki w tych tabelach zatrzymują dalsze testowanie. Dopiero po uzupełnieniu i poprawieniu danych w tych tabelach odbywa się dalszy etap testowania.

Jako drugi uruchamiany jest test **WT00507** – który sprawdza, czy książki SAiZ, SWAiZ, KOiZ lub tabele Wpływów i Wydatków nie są puste.

2. Blok tematyczny I – testowanie danych źródłowych w obrębie SAiZ oraz SWAiZ

Testów WT (wstępnie testujących), sprawdzających poprawność danych w poszczególnych tabelach książek inwenturowych, **jest 31 i wszystkie mają status (B)**. Testy te dla analogicznych tabel obu książek są identyczne. Kolejność uruchamiania testów WT związana jest z kolejnością tabel w poszczególnych książkach.

Testy WT do książek inwenturowych, w poszczególnych tabelach, sprawdzają między innymi:

- powtórzenia kodów;
- przewidywaną liczbę lat użytkowania przy: rzeczowych środkach trwałych (z wyjątkiem ziemi i drzewostanu leśnego), zakończonych ulepszeniach w obcych środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych;
- przewidywaną liczbę lat rozliczania w koszty lub przychody przy rozliczeniach międzyokresowych kosztów oraz rozliczeniach przychodów przyszłych okresów;
- niezbędną charakterystykę przy drzewostanie leśnym oraz pojazdach (w pierwszym przypadku wiek drzew i stopień zadrzewienia, a w drugim w zależności od kodu: moc silnika, pojemność silnika lub ładowność);
- jednostkę miary w tabeli „Melioracji szczegółowych” oraz przy „Własnych inwestycjach w toku” dotyczących urządzeń melioracyjnych (czy jest odpowiednia j.m. dla danego kodu);
- średnią wagę zwierząt w grupie oraz ceny jednostkowe netto: zwierząt, produktów własnych potencjalnie towarowych oraz niektórych materiałów do działalności operacyjnej – w odniesieniu do zakresów założonych w słowniku.

Podstawowych testów indywidualnych (PTI) w bloku tematycznym I jest 27, w tym 6 o statusie (B) oraz 21 o statusie (O). Większość testów typu PTI w tym bloku testuje dane zawarte tylko w książce SAiZ. Testy te sprawdzają logiczność powiązań pomiędzy danymi rachunkowymi zawartymi w różnych tabelach tej samej książki. Przykłady takich sprawdzianów podano poniżej:

- czy powierzchnia nasadzeń trwałych na plantacjach wieloletnich (plonujących i nieplonujących) nie jest większa od sumy powierzchni gruntów ornych;
- czy powierzchnia nasadzeń leśnych nie jest większa od powierzchni ziemi pod lasem;
- czy powierzchnia objęta drenażem nie jest większa od powierzchni użytków rolnych;
- czy wykazanie wśród urządzeń melioracyjnych przepustów i zastawek powiązane jest z wykazaniem w tabeli zasobów ziemi gruntów pod stawami lub jeziorami;

- czy wykazanie trwałych urządzeń nawadniających bądź też kosztów rekultywacji powiązane jest z występowaniem własnych użytków rolnych;
- czy wykazanie budynków i budowli powiązane jest z wykazaniem innych gruntów gospodarstwa rolnego (na których stoją te budynki);
- czy jeśli gospodarstwo posiada zwierzęta lub/i zapasy produktów towarowych oraz środków produkcji pochodzących z zakupu, to ma także budynki i budowle pozwalające na ich chów lub przechowywanie;
- czy w części [a] oraz [b] tabeli „Zaliczek wniesionych na poczet zakupu” nie ma kodów identycznych jak w tabeli WNMiP oraz w odpowiednich tabelach środków trwałych;
- czy kody należności za sprzedane środki trwałe nie są identyczne z kodami posiadanych środków trwałych (analogiczną zależność bada się także w przypadku WNMiP oraz środków trwałych w budowie);
- czy w przypadku wystąpienia zobowiązań pozostałych (długo- lub krótkoterminowych) za zakup środka trwałego lub WNMiP pokazana jest także obecność tego środka trwałego lub WNMiP w odpowiedniej tabeli aktywów;
- czy w przypadku wystąpienia zobowiązań pozostałych (długo- lub krótkoterminowych) za zakup środków trwałych w budowie pokazana jest także ich obecność w inwestycjach w toku lub w grupie środków trwałych (z kodem zaczynającym się od 1, gdy inwestycję zakończono);
- czy w przypadku wystąpienia w tab. 21[b] zaliczki otrzymanej na poczet sprzedaży środka trwałego lub WNMiP, kody te znajdują się także w grupie odpowiednich aktywów gospodarstwa rolnego.

3. Blok tematyczny II – testowanie danych źródłowych w obrębie KOiZ

Blok tematyczny II zawiera **43 testy typu WT**, z czego: **35 o statusie (B)**, **6 o statusie (O)** i **2 o statusie (Z)**. Kolejność uruchamiania testów WT związana jest z kolejnością tabel w KOiZ.

Oba testy wykazujące błędy krytyczne, uruchamiane na początku bloku II, związane są z często występującymi brakami i nielogicznościami w obrębie tabeli „Zasobów i nakładów pracy” (tab. 1 KOiZ). Za błąd krytyczny (w tej tabeli) uznano zarówno całkowity brak informacji (tabela pusta), jak również brak wskazania osoby zarządzającej, wykazanie więcej niż 2 zarządców lub też brak godzin pracy przy osobach, które określono jako pracujące w gospodarstwie (kategoria pracy = 1, 2 lub 3).

Pozostałe testy WT (o statusie błędu lub ostrzeżenia) sprawdzają między innymi:

- czy dopuszczalne kody nie powtarzają się w tabelach – dotyczy to tylko niektórych tabel, w których zjawisko to nie powinno występować – np.: Miesięcznych stanów zwierząt, Rozdysponowania pasz i ściółów obcych;
- dopuszczalność oraz powtarzalność kodów użytych w główce tabeli cyklu długiego i w główkach tabel inwestycyjnych;

- kompletność zapisu w wierszu (we wszystkich tabelach), a w niektórych tabelach także sumę w pozycji „Ogółem”;
- poprawność wypełnienia kolumn (w tab. 1) opisujących zasoby pracy (czyli charakteryzujących poszczególnych członków rodziny oraz najemnego zarządcę) – chodzi o dopuszczalne zakresy wartości i kodów dla poszczególnych kolumn oraz o powiązania typu – czy syn nie jest starszy od ojca, czy zarządca nie jest dzieckiem itp.;
- logiczność powiązań pomiędzy częścią opisującą zasoby pracy a częścią dotyczącą nakładów pracy (w zależności od użytego kodu kategorii pracy);
- wielkość powierzchni użytkowanej (UR użytkowane) ogółem, powierzchni gruntów leśnych oraz powierzchni pozostałych gruntów w stosunku do założonych w teście zakresów;
- rozbieżności pomiędzy plonem a zbiorem (o ile podano obie wartości) w tabelach uprawowych;
- czy wielkość powierzchni uprawy oraz wielkość oszacowanego plonu (głównego) mieści się w założonych zakresach;
- czy w przypadku obowiązku podania jednostki miary (j.m.) dla kolumny „Ilość” (lub kolumny „Ilość zwierząt”) oraz kolumny „Cena jednostkowa” (lub kolumny „Wartość”) jest ona odpowiednia dla danego kodu;
- poprawność użytej ceny jednostkowej (porównując ją do zastosowanych w programie zakresów cenowych);
- zastosowaną stawkę VAT oraz zakresy wagowe dla grup zwierząt wymagających pokazania masy w kg (dla których obowiązuje cena za kg, a nie za szt.) w tabeli „Nieodpłatnych przekazania z GR”;
- czy w tabeli cyklu długiego oraz tabelach inwestycyjnych nie pominięto nakładów przesuniętych z bieżącej działalności operacyjnej (które w momencie kupna bądź nieodpłatnych przekazania do GR kodowane były kodami środków produkcji a nie kodami z Wykazu „0”);
- czy przewidywana liczba lat użytkowania (lub rozliczania w koszty) dla środka wychodzącego z procesu inwestycyjnego mieści się w granicach normy założonej w teście;
- czy w tabeli odszkodowań nie jest przekroczona (założona w teście) wartość przyznanego odszkodowania;
- czy w tabeli użytkowanych kwot i limitów produkcyjnych w kol. „Dotyczy” użyto wyłącznie kodów 1 lub 2 oraz czy w kol. „Ilość” nie wpisano liczby większej od założonej w teście.

W bloku tematycznym II zawarto także **15 testów typu PTI** badających logiczność powiązań pomiędzy różnymi tabelami KOiZ. **Sześć** z nich ma status (B), a **dziewięć** status (O). Testy te sprawdzają:

- zależność pomiędzy sumą godzin pracy rodziny i najmu, wykazaną w tab. 1, a powierzchnią UR;

- zależność pomiędzy powierzchnią obsianą oziminami do zbioru w roku następnym a wartością nakładów, które powinny być uwidocznione w tabeli produkcji roślinnej cyklu krótkiego i odwrotnie;
- zależność pomiędzy ilością oraz wartością materiału siewnego własnego w tabeli cyklu krótkiego a ilością oraz wartością materiału siewnego własnego wykazanego w tabeli zużycia wewnętrznego;
- zależność pomiędzy zużyciem materiału siewnego własnego gatunków jarych a obecnością powierzchni (do zbioru w roku bieżącym) w tabelach uprawowych;
- zależność pomiędzy użyciem jako materiału siewnego własnych wysadek okopowych oraz własnej grzybni a obecnością odpowiednich upraw;
- zależność pomiędzy skarmianiem pasz własnych określoną grupą zwierząt a obecnością tej grupy zwierząt w tabeli stanów średniorocznych;
- zależność pomiędzy zużyciem jaj na wylęg a średniorocznym stanem niosek;
- zależność pomiędzy liczbą jaj zużytych na wylęg a liczbą wykłutych piskląt;
- zależność pomiędzy koncentratami i mieszankami treściwymi otrzymanymi do GR nieodpłatnie a obecnością w GR określonej grupy zwierząt, dla której są one przeznaczone.

4. Blok tematyczny III – testowanie danych źródłowych w obrębie KWiW

W obrębie bloku tematycznego III są **tylko 2 testy typu WT**. Są to testy WT00003 (który sprawdza tabelę Wpływów) oraz WT 00005 (sprawdzający tabelę Wydatków). W obu testach chodzi o sprawdzenie między innymi:

- obecności odpowiedniej j.m. oraz ilości przy tych sprzedażach oraz zakupach, które tego wymagają;
- obecności zapisów w kolumnie „Ilość zwierząt” przy sprzedażach lub zakupach wszystkich grup zwierząt z wyjątkiem ryb;
- prawidłowości zapisów w 3 pozycjach (wartość netto, stawka VAT i wartość brutto) dotyczących wpływów (sprzedaży) lub wydatków (zakupów). Nie może być podana tylko 1 z 3 wartości – zawsze muszą być podane 2 lub wszystkie 3 wartości. W każdym przypadku musi być podana stawka VAT;
- czy w danym wierszu suma 3 rodzajów wpłat (w gotówce, na konto i w towarach) nie jest większa od wartości brutto wpływu, a suma 3 rodzajów wypłat nie jest większa od wartości brutto wydatku;
- prawidłowości użycia „Kodu zapisu” w poszczególnych wierszach obu tabel;
- zakresów wagowych i cenowych dla sprzedawanych lub kupowanych zwierząt;
- zakresów cenowych dla sprzedawanych produktów innych niż zwierzęta;
- zakresów cenowych dla niektórych kupowanych materiałów innych niż zwierzęta;

- obecności przewidywanej liczby lat użytkowania oraz wymaganej charakterystyki dla kupowanych środków trwałych oraz WNMiP;
- obecności przewidywanej liczby lat rozliczania dla przychodów przyszłych okresów;
- kompletności zapisów w wierszu;
- wysokość wartości wpłaty i wypłaty gotówką w stosunku do założonego maksimum.

W bloku tematycznym III znajduje się także **10 algorytmów typu PTI** badających zależności pomiędzy obiema tabelami KWiW (lub pomiędzy kwartałami w tej samej tabeli), w tym **3 o statusie błędu (B)** i **7 o statusie ostrzeżenia (O)**. Sprawdzają one, czy:

- w trakcie całego roku były jakiegokolwiek sprzedaże (wpływy);
- w poszczególnych kwartałach były wpływy oraz wpłaty;
- w poszczególnych kwartałach były wydatki oraz wypłaty;
- w poszczególnych półroczach były wydatki związane z zakupem środków produkcji (materiały + zwierzęta);
- w skali roku (w Wydatkach) wykazano niektóre niezbędne dla GR opłaty – np. za energię elektryczną;
- jeśli we Wpływach wykazano odszkodowania, to w Wydatkach są odpowiadające im ubezpieczenia;
- czy w poszczególnych miesiącach bilansują się transakcje barterowe (wpłaty w towarach i usługach = wypłatom w towarach i usługach);
- w skali roku nie została zachwiana proporcja pomiędzy wpłatami i wypłatami.

5. Blok tematyczny IV – powiązania pomiędzy różnymi książkami rachunkowymi

Blok tematyczny IV zawiera **55 algorytmów typu PTI** – w tym **29 o statusie (B)** i **26 o statusie (O)**. Testy te sprawdzają zależności występujące między dwoma, trzema, a w ostatniej kolejności między czterema książkami.

Poniżej opisano wybrane przykładowe powiązania tabel podlegające sprawdzianom typu PTI.

A. Powiązania pomiędzy tabelami SAiZ + KOiZ

W ich ramach badane są między innymi:

- zależność pomiędzy powierzchnią ziemi wykazaną na początku roku a powierzchnią ziemi w użytkowaniu rolniczym w KOiZ;
- związek zapasów materiału siewnego w magazynie i w polu z powierzchnią upraw do zbioru w roku bieżącym;
- obecność zwierząt na początku roku i w tabeli miesięcznych stanów zwierząt;
- obecność inwestycji na początku roku i w tabelach inwestycyjnych KOiZ;
- powiązanie strat dotyczących stanu początkowego z aktywami wykazanymi w SAiZ.

B. Powiązania pomiędzy tabelami SAiZ + KWiW

Testy te sprawdzają między innymi:

- powiązanie posiadania budynków/budowli z wydatkami na ich ubezpieczenie;
- powiązanie posiadania pojazdów z wydatkami na ich ubezpieczenie;
- spójność między kredytami a ich spłatą oraz kosztami obsługi tych kredytów;
- powiązanie sprzedaży środka trwałego z jego posiadaniem;
- obecność opłat składki ubezpieczenia zwierząt w powiązaniu ze stanem zwierząt na początku roku.

C. Powiązania pomiędzy tabelami SAiZ+SWAiZ

Sprawdzianowi podlega, czy wykazany las w SWAiZ w stosunku do lasu wykazanego w SAiZ ma prawidłowo zaewidencjonowany: wiek, stopień zadrzewienia oraz powierzchnię.

D. Powiązania pomiędzy tabelami KOiZ+KWiW

Badaniu podlegają m.in.:

- zależności opłat podatków (gruntowego i leśnego) z posiadaną powierzchnią, a także opłat lub wpływów czynszów dzierżawnych z zaistnieniem faktu dzierżawy;
- wpływy ze sprzedaży produktów przetworzonych oraz zużycie surowca na przerób;
- powiązanie przyznanych odszkodowań z faktem ich wpływu;
- zależność między wykazaną powierzchnią użytkowanych użytków rolnych a obecnością materiału siewnego;
- zależność między wykazaną produkcją ekologiczną a obecnością wydatków na usługi specjalistyczne do produkcji roślinnej lub obecnością wpływu dotacji do tej produkcji.

E. Powiązania pomiędzy tabelami SWAiZ+KOiZ

Kontroli między innymi podlega:

- zależność między ilością zwierząt wykazaną w tabeli stanów miesięcznych w KOiZ na 31 grudnia a ilością zwierząt wykazanych w SWAiZ;
- zależność między kosztami nasion w produkcji roślinnej w toku – cyklu krótkiego na koniec roku a obecnością powierzchni upraw ozimych w tabelach uprawowych.

F. Powiązania pomiędzy tabelami SWAiZ+KWiW

Sprawdzianowi podlega ilość sprzedanego produktu nietowarowego uznanego za towarowy w odniesieniu do zapasu tego produktu na koniec roku.

G. Powiązania pomiędzy tabelami SAiZ+KWiW+KOiZ

Sprawdziany te badają m.in.:

- zależność między sprzedażą/przekazaniem z GR produktu a jego obecnością w gospodarstwie rolnym;
- zależność między wykazaniem straty produktu a jego obecnością w gospodarstwie rolnym;
- zależność między dodzierżawioną ziemią a obecnością opłaty czynszu;
- powiązanie posiadanych pojazdów z faktem zakupu/zapasu materiałów pędnych;
- zależność między paszami, mieszankami treściwymi i koncentratami a obecnością określonych grup zwierząt, dla których pasze te są przeznaczone;
- obecność nakładów dla nowej inwestycji;
- zależność między posiadaniem ciągników a kosztem usług mechanizacyjnych i transportowych.

H. Powiązania pomiędzy tabelami SAiZ+KWiW+KOiZ+SWAiZ

Jako ostatnie uruchamiane są sprawdziany dotyczące powiązań pomiędzy czterema książkami badające: obroty ziemią i zwierzętami, zbilansowanie kredytów oraz rozdysponowanie pasz i produktów rolnych.

6. Blok tematyczny V – analiza danych zawartych w tabelach wynikowych

W bloku tematycznym V testy wykonywane są na danych zawartych w tabelach wynikowych. Powiązania danych w obrębie tabel wynikowych są sprawdzane przez 27 testów typu PTI, które badają między innymi:

- strukturę aktywów i pasywów na stan początkowy i końcowy roku obrachunkowego;
- zmianę wartości aktywów i pasywów ogółem oraz poszczególnych pozycji bilansowych w trakcie roku obrachunkowego;
- zakresy cenowe cyklu długiego przekazywanego do gospodarstwa rolnego;
- koszt nasion, środków ochrony roślin oraz nawozów według założonych zakresów oraz ich udział w kosztach bezpośrednich produkcji roślinnej;
- wartość zakupionych lub przekazanych nieodpłatnie do gospodarstwa rolnego inwestycji według założonych zakresów;
- wartość kosztów wspólnych przekazanych na działalność prywatną według założonych zakresów;
- saldo rachunku prywatnego (w Raporcie Indywidualnym) według założonego zakresu;
- obecność podatku VAT należnego i naliczonego;
- wydajności produkcyjne zwierząt według założonych zakresów;

- zależność między kwotami mlecznymi a obecnością krów mlecznych w gospodarstwie rolnym;
- zależność między prowadzoną uprawą a obecnością kwot (limitów) produkcyjnych – dla określonych upraw;
- zmiany wartości (a także ilości) głównych produktów towarowych gospodarstwa pomiędzy stanami na koniec i na początek roku obrachunkowego;
- minimalne i maksymalne wartości zakupionych oraz otrzymanych środków trwałych według założonych zakresów;
- poprawność obrotu poszczególnymi środkami trwałymi;
- użytkowane limity produkcyjne w powiązaniu ze skalą produkcji;
- wartość zakupu zwierząt według założonych zakresów;
- zależność między upadkami zwierząt a stanem średniorocznym;
- zależność między sprzedażą sadzonek z cyklu długiego a ich obecnością w zapasach na stanie początkowym lub pozyskaniem z produkcji w roku bieżącym;
- wartość przyznanych jednolitych płatności obszarowych oraz płatności uzupełniających do określonych gatunków roślin przypadająca na 1 ha uprawy według założonych limitów;
- zależność między wartością nasadzeń trwałych na stanie końcowym roku obrachunkowego a obecnością odpowiednich zasiewów w tabelach uprawowych lub inwestycyjnych;
- stawkę godzinową pracy obcej (z zakupu w podziale na zarządcę i pozostałych pracowników oraz pracę z daru).

IV. Podsumowanie

Wszystkie procedury obowiązujące w systemie Polskiego FADN, w tym także procedura kontroli jakości danych, mają układ hierarchiczny. Oznacza to, że dane mogą być kontrolowane na różnych etapach. Nanoszenie poprawek odbywa się zawsze na etapie bazy „Pracownika”. Następnie plik (zawierający dane rachunkowe bez błędów) przesyłany jest do odpowiedniego Biura Rachunkowego. W dalszym etapie Biuro Rachunkowe (po zatwierdzeniu poprawek i wyjaśnień) przesyła pliki z danymi do Instytutu (czyli Agencji Łącznikowej Polskiego FADN).

We wszystkich 3 bazach typu: Pracownik, Biuro i Instytut funkcjonuje zawsze ta sama podstawowa wersja programów sprawdzających i niemożliwy jest eksport danych przetestowanych starą (nieaktualną) wersją testów od Pracownika do Biura oraz z Biura do Instytutu.

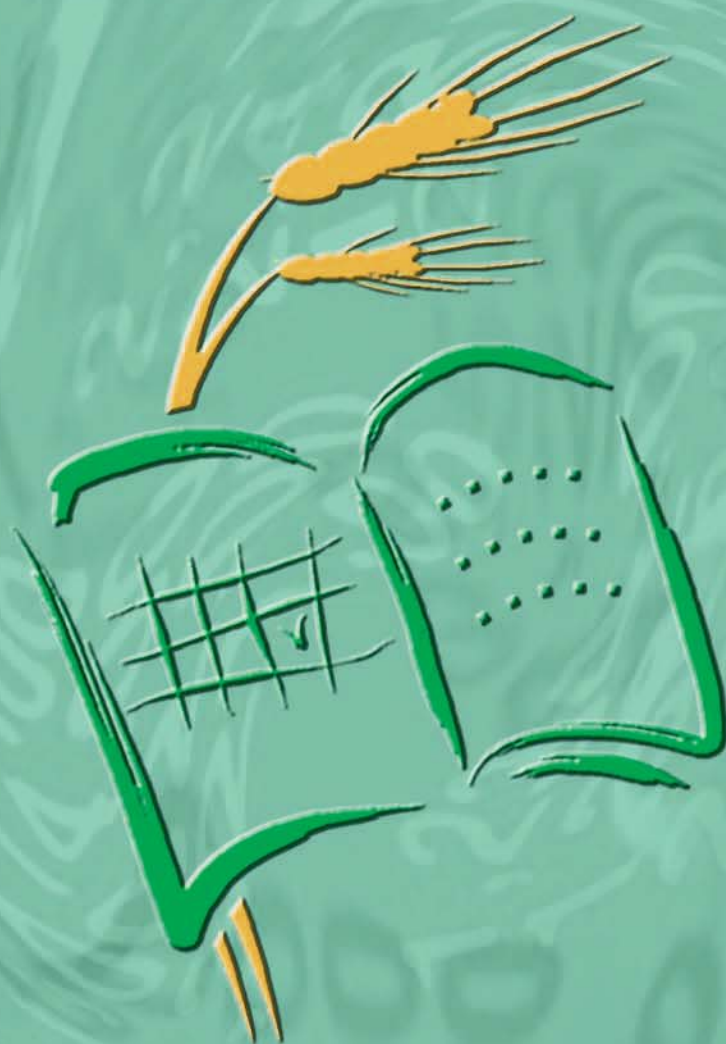
Od 2006 roku pliki zawierające dane z gospodarstw testowane będą w Instytucie także pod kątem prawidłowości komentarzy do zaakceptowanych, ale nie poprawionych danych budzących wątpliwości.

Opisane procedury kontroli danych źródłowych mają na celu uzyskanie rzetelnych i wiarygodnych danych do oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w Polsce.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 30 egz.

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISBN 978-83-89666-96-3